

QARABAĞDA KONQRES TURİZMİNİN İNKİŞAF PERSPEKTİVLƏRİ

Konqres turizminin seçimindəki xüsusiyyətlər həm turizm həm də, konqres turizmi baxımından turistik cazibə elementləri əhəmiyyətlidir.

Konqres turizminin bir ölkədə kortəbii şəkildə baş verməsi gözlənilə bilməz. Bunun mümkün olması üçün ölkənin coğrafi mövqeyi, iqlimi, təbii gözəllikləri, tarixi və mədəni sərvətləri ilə yanaşı, müəyyən infrastruktur imkanları olmalıdır. Buna görə də ümumi turizm üçün uyğun olan hər bir destinasiya konqres turizmi üçün yetərli olacağını demək düzgün olmaz. Mütəxəssislər vurğulayırlar ki, konqres turizmi baxımından şəhərlər ölkələrə nisbətən daha çox üstünlük təşkil etməli və təbliğ edilməlidir. Qurultayın keçiriləcəyi şəhərin müəyyənləşdirilməsində nəzərə alınan amillər aşağıdakılardır:

- Şəhərin cəlbediciliyi (tarixi, təbii, iqtisadi və sosial-mədəni elementlər),
- Konqres obyektlərinin və qurğularının standartları,
- Təşkilatçıların peşəkarlığı,
- Mehmanxanaların növləri və keyfiyyəti,
- Nəqliyyat və əlçatanlıq,
- Təhlükəsizlik və sağlamlıq,
- Qida və içki, alış-veriş, istirahət,
- Təklif olunan xidmətin qiymətinə uyğun olması

Bir bölgənin konqres məkanı olması üçün o bölgənin müasir zamanənin tələblərinə uyğun gəlməsi labüddür

Ancaq bütün bu amillərin bütövlükdə təsirli olması ilə bəzi xüsusi vəziyyətlərin digərlərindən fərqli təsirlər yarada biləcəyi görünür. Məsələn, destinasiya haqqında müxtəlif məlumatların internetdən əldə edilməsi təyinat yerinin seçilməsində təsirli olduğu ifadə edilir. Əslində, bir bölgənin konqres məkanı olması üçün o bölgənin müasir zamanənin tələblərinə uyğun gəlməsi labüddür.

Konqres Mərkəzlərinin Xüsusiyyətləri

Bu gün dünyanın bir çox ölkəsi konqres mərkəzinə çevrilməyə çalışır. Lakin konqres turizmi sahəsində mərkəzə çevrilmək lazımi infrastruktur keyfiyyət göstəricilərinin yuxarı olmasını tələb edir. İnfrastrukturdakı çatışmazlıqlar sistemin düzgün işləməsinə mane olacaq və təşkilatçı seçiminə mənfi təsir göstərəcək. Lakin bu imkanlar

özlüyündə həmin ölkədə və ya regionda konqres turizminin inkişafı üçün kifayət etmir. ABŞ-da aparılan araşdırmada Qida və içki xidmətinin keyfiyyəti, Qonaq otaqlarının sayı, ölçüsü və həcmi, Hesab-faktura prosesinin mümkünlüyü, Qeydiyyatın qəbulu və gedişi proseslərinin səmərəliliyi, Görüş üçün personalın təyin edilməsi, Havalandırma kimi dəstək xidmətlərinin mövcudluğu, Obyekt və

işçi heyəti ilə keçmiş təcrübə, Obyekt daxilində golf meydançası, tennis kortu kimi istirahət zonaları, Hava limanına yaxınlıq, Hava yolundan başqa digər nəqliyyat növləri ilə müqayisədə daşınma asanlığı, İştirakçıların əvvəlcədən qeydiyyatı kimi xüsusi xidmətlərin göstərilməsi, Sərgi sahələrinin olması, Suit otaqlarının sayı və ölçüsü, alış-veriş, restoranlar və əyləncə məkanlarına yaxınlıq, obyektin müasirliyi, bu məsələlərin hər biri üçün 100% üzərindən 80%-dən çox bal toplayan bölgə dünya səviyyəli konqres mərkəzi sayıla bilər. Konqres təşkilatçıları öz reklamlarında və şüarlarında bu detalları tez-tez vurğulayırlar.

Qarabağın sahib olduğu imkanlar

Qarabağ ölkəmizdə konqres turizmi sahəsində potensialı olan vilayətlərdən biridir. Qarabağ bölgəsindəki bölgələr zəngin mədəni irsi, tarix boyu bir çox sivilizasiyalara ev sahibliyi etmiş coğrafiyası, əsasən də öyrənilməmiş təbii potensialı ilə bu ərazidə kifayət qədər istifadə olunmayan bir məkandır. Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə ermənilər tərəfindən gülləbaran edilmiş dahi şəxsiyyətlərimizin – Natəvanın, Üzeyir Hacıbəylinin, Bülbülün büstləri gətirildi və mərkəzi meydana qoyuldu. Üç məsciddə təmir-bərpa işləri başlandı, Vəqif Poeziya günləri və “Xaribülbül” festivalı da bərpa olundu. Bütün bu mədəni fəaliyyətin bərpasında Heydər Əliyev Fondunun rolu danılmazdır. Qısa bir müddət ərzində Şuşada “Qarabağ” və “Xaribülbül” hotelləri istifadəyə verildi. Qarabağda 3 hava limanının tikilməsi də təsadüfi deyildir. Füzuli Hava Limanı artıq fəaliyyətə başlamışdır, Zəngilan və Laçın Hava Limanlarının da yaxın vaxtlarda

**QARABAĞIN YAŞIL
İQTİSADİYYAT
VƏ YAŞIL ENERJİ
BÖLGƏSİ KİMİ
YENİDƏN
QURULMASI
BÖLGƏDƏ
DAYANIQLI
MƏSKUNLAŞMA
VƏ DAYANIQLI
İQTİSADI
FƏALİYYƏTLƏR
BAXIMINDAN
BÖYÜK ƏHƏMİYYƏT
DAŞIYIR.**

100
MİN YENİ YAŞAYIŞ
VAHİDİNİN
İNŞASINA EHTİYAÇ
OLACAQ

fəaliyyətə başlaması istisna olunmur. Bu isə Qarabağın incisi hesab olunan və Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinə gəlmək istəyən, Kəlbəcərin füsunkar təbiəti, ekoturizm imkanları, İstisu kurortuna üz tutan istər yerli, istərsə də xarici turistlərin bu hava limanlarından istifadə etməklə səyahətlərini daha rahat və asan gerçəkləşdirmələrinə imkan yaradacaqdır. Gələcəkdə Füzuli-Xocavənd-Şuşa-Laçın, Füzuli-Cəbrayıl-Zəngilan, Zəngilan-Qubadlı-Kəlbəcər-Laçın, Bərdə-Ağdam istiqamətlərində turizm marşrutlarının təşkili nəzərdə tutulur. Şuşanın Azərbaycanın Mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi turistlərin də diqqətindən yayınmayacaq. Artıq şəhərdə rəngarəng tədbirlərin təşkili, festivallar, turizm məhsullarının təqdimi, beynəlxalq sərgilərin və digər mədəni-kültəvi görüşlərin keçirilməsi böyük maraq doğurur. Qarabağın turizm fəaliyyətinin bərpası üçün bəzi otellər açılmış, bəziləri də yaxın zamanda istifadəyə veriləcəkdir. Məsələn aşağıdakı otelləri vermək olar:

Qarabağ otel

Beş mərtəbədən və 150 nömrədən ibarət “Otel və Konfrans Mərkəzi”ndə otaqlar, restoranlar, konfrans korpusları, daxili həyətlər olacaq.

Park Forest Otel Ağdam

Bildirildi ki, 2,16 hektar ərazidə inşa ediləcək “Park Forest Otel Ağdam” mehmanxanası 110 nömrədən ibarət olacaq. Mehmanxananın ərazisində əsas bina ilə yanaşı, konfrans mərkəzi, açıq havada üzgüçülük hovuzu, uşaq oyun meydançası, gəzinti yolları və istirahət zonaları yaradılacaq. Tikinti işlərinin 2024-cü ilin dekabrında başa çatdırılması nəzərdə tutulub.

Xarıbülbül” hoteli

Məlumat verildi ki, hoteldə ümumilikdə 49 otaq var. Onların hamısı qonaqların qalması və rahat istirahət etməsi üçün bütün zəruri infrastrukturla təchiz olunub. Bu cür obyektlərin istifadəyə verilməsi Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşanın turizm potensialının möhkəmləndirilməsində çox mühüm rol oynamaqla yanaşı, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə, o cümlədən tarixi Şuşa şəhərində icra olunan sosial layihələrin ardıcıl və sürətlə davam etdiyini göstərir.

Qarabağda Konqres Turizm imkanlarının SWOT analizi

Hal-hazırkı vəziyyəri nəzərə alaraq, əlimizdə kifayət qədər statistik göstərici olmadığından SWOT analizi vasitəsi ilə Konqres Turizminin inkişaf perspektivlərini tədqiq etmək daha uyğun görünür:

Güclü tərəflər:

- Ölkənin maliyyə və bank sektorunda baş verən beynəlxalq yeniliklərə ayaq uydurması, onlayn ödəniş, kredit kartı, pul köçürməsi, və s. fəaliyyətləri həyata keçirmək asandır.
- Turizm Agentliyində tədbir və konqres turizminin strateji və əməliyyat planlarına cəlb edilməsi, məsələyə önəm verilməsi.
- Tədbir və konqres turizminin ictimai təşəbbüslər və hökumət dəstəyinin olması.
- Tədbir və konqres turizminin təşviqi, reklam və marketinq fəaliyyətlərinə önəmli büdcə ayrılması

- Ölkə nəqliyyatında rast gəlinən nəqliyyat sıxlığı və s. problem yoxdur.
- Konqres Bürosu kimi təşkilatların sayı azdır.
- Tədbir və konqres prosesində qarşıya çıxan bürokratik maneələrin azlığına diqqət edilməsi.

Zəif Tərəflər:

- Qarabağın konqres mərkəzlərinin, hotellərinin və s. təşkilatların konqres və iclas otaqlarının azlığı.
- Yaşayış və işə obyektlərinin qıtlığı.
- Erməni işğalı nəticəsində təbii, tarixi və mədəni dəyərlərin məhv edilməsi, zədələnməsi.
- Nəqliyyat şəbəkəsi və infrastruktur inkişaf etdirilib və inkişaf etməkdə davam edir.
- Səyahət agentlikləri və Konqres təşkilatçısı şirkətləri azdır.
- Konqres və toplantı təşkilatlarında istifadə oluna biləcək texnoloji infrastruktur və avadanlıqların olmaması.
- Tədbir və konqres turizmi çərçivəsində qiymətləndirilə bilən ixtisaslı kadrların qeyri-kafi olması.
- İnvestisiya stimullarının kifayət qədər olmaması.
- Turistik istiqamətlər arasındakı məsafə.
- İstirahət fəaliyyəti üçün seçimlərin olmaması.
- Az sayda yerli, milli və beynəlxalq tədbirlər təşkil edilmişdir.

Füर्सətlər:

- Dünyanın bir çox ölkəsi tədbir və konqres təşkilatçıları yeni bölgələrlə maraqlanmağa başlayıb.
- Tədbir və konqres turizminin digər turizm növləri ilə asanlıqla inteqrasiya oluna bilən xüsusiyyəti.
- Coğrafi yer, iqlim və s. amillərin uyğunluğu.
- Təşkil olunan tədbirlərdə iştiraka tələbatın hər il daha da artması.
- Avropa ölkələrinə yaxınlıq.
- Tədbir və konqres turizmi fəaliyyətləri ilin bütün aylarında həyata keçirilə bilər.
- Tədbir və konqres turizmi ilə inteqrasiya oluna bilən alternativ turizm növlərinə tələbatın artması və bu baxımdan Qarabağın yüksək rəqabət qabiliyyəti.

Təhdidlər:

- Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində “Təhlükəsiz ölkə” anlayışını sarsıdan terror aktları müharibənin davam etməsi və xüsusilə ondan təsirlənən sərhədyanı şəhərlər.
- Rəqiblərin Qarabağın potensial mənfii təsirlərindən istifadə etməsi, mənfii imic yaratmaq cəhdləri.
- Bəzi xarici turoperatorlar Azərbaycanı öz tur planlarından çıxarır.
- Avropa İttifaqının üzv ölkələrin turizm üzrə təşkilatlarına öz aralarında dəstəyi.
- Sektor üzrə ölkələr arasında gərginliyin əks olunması.